

MARIBORSKI

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Ustavne reforme v Franciji

Problem, ki na področju notranje politike v posebni meri zanima francosko javnost, je problem reforme današnjega ustavnega sistema. Vprašanje nekakšne revizije ustavnega zakona iz l. 1875. se je dolgo že samo po sebi načeno. Zakon, ki je bil izdan pred skoro 60-imi leti, danes v marsičem ne ustreza več svojemu namenu, zlasti pa ne novim potrebam v razmerah po svetovni vojni. Zato je časopisje vseh strank posvečalo temu važnemu notranjemu vprašanju francoske republike vso pažnjo.

Zadnje čase so pa v to javno debato o potrebi ustavnih reform odločilno posegli tudi desničarski in skrajni desničarski krogi, ki so očito simpatizirali s fašističnimi reformami v Italiji. Vpliv fašizma, pa tudi hitlerizma na mnenje o nujni potrebi spremembe sedanjega ustavnega sistema v smislu »modernejših« stremljenj je bil nedvomno velik. Vendar izgleda, da se Francija, kljub reformističnim težnjam po fašističnem zgledu ne mara povsem izneveriti svojim tradicionalnim demokratičnim principom, ki so za vso njeno ustavno ureditev tako značilni. Celotno v skrajnih desničarskih vrstah so danes ljudje, ki so n. pr. za uvedbo korporacijskega sistema in stanovsko ureditev države le na podlagi reprezentativnega sistema na najširši demokratični osnovi. Francoski temperament ne trpi hierarhije in ne imenovanja od zgoraj, ampak le prosti izraz volje od spodaj.

V kaosu najrazličnejših tendenc — od marksistične do fašistične — in najrazličnejših predlogov o reformi sedanjega ustavnega zakona, je vzbudil v fran. javnosti posebno pozornost načrt, ki ga je pod nazivom »načrt 9. junija« izdala pred kratkim skupina mladih intelektualcev, pripadnikov vseh mogočih struj in tendenc — od sindikalistov, socialistov, neosocialistov do mladih radikalov, agrarcev, ognjenega križa, patriotične mladine in mladorepublikancev — in ki mu je napisal Jules Romains, ki je prav za prav z nekim svojim predavanjem v šoli miru (Ecole de la paix) dal zunanji povod k grupaciji ljudi, ki so si bili vsaj glede osnovnih principov precej blizu.

Načrt 9. junija se postavlja načelno proti »totalitarnim mistikam diktature«, s katerimi se Francoz ne more in ne bo mogel nikoli sprijazniti. Sedanji liberalni sistem pa je po mnenju teh reformistov kljub temu in preko totalitarnih poizkusov mogoče prilagoditi novim potrebam. Režim, ki naj bo v resnici usidran v masi, mora biti zgrajen na parlamentarni bazi s sledečimi načeli: neodgovornost državnega šefa (predsednika republike), odgovornost ministrov pred izvoljenima zbornicama, in sicer kot pravilo: individualna odgovornost, a le kot izjema: solidarna odgovornost kabineta; s pojačanjem eksekutive ostane tudi pravica razpusta obeh zbornic. Ojača naj se predsedstvo, ki naj absorbira ministrstva pravde in notranjih zadev ter funkcije splošne uprave, policije, sodnih, zakonodajnih in narodno-gospodarskih zadev. Predsedstvo naj bi v svojem direktnem resoru imelo tudi državni svet in računski dvor.

Zakonodajno oblast naj bi še nadalje izvrševali obe zbornici (parlament in senat), toda s pomočjo posebnih tehničnih organizmov: korporacijskih svetov in državnega sveta. Parlament naj bi imel le 400 poslancev, voljenih direktno na podlagi splošne integrativne volilne pravice za dobo 6 let. Uvede naj se

Konferenca držav z manjšinsko zaščito

Vprašanje razširjenja ali ukinjenja zaščite narodnih manjšin z debato v Društvu narodov še ni bilo rešeno

ŽENEVA, 17. septembra. Nastop Poljske v vprašanju narodnih manjšin zavzema vedno širše oblike in nikakor še ni zaključen z znanimi govori Barthouja, Simona in Aloisija. Izve se namreč, da se pripravlja konferenca vseh držav, ki so bile prisiljene sprejeti enostranske obveznosti glede zaščite narodnih manjšin, a to so v prvi vrsti naslednice bivše Avstro-Ogrske, baltiške države itd., ki so pred sprejetjem v Društvo narodov tudi morale priznati dolžnost zaščite narodnih manjšin, kakor jih vsebujejo mirovne pogodbe. Razumljivo je, da te države

ne bodo nastopile tako odločno kakor Poljska, naglasile pa bodo, da žele tudi one razširjenje zaščite narodnih manjšin na vse države brez razlike. Med tem, ko se bo vodila ta akcija, pa bodo te države seveda brezpogojno izvrševale svoje prevzete obveznosti. Med poljskimi delegati in na Poljskem je pa vzbudil Barthoujev govor veliko nezadovoljstvo in se naglašja, da Beckova izjava ni bila podana nepričakovano in je posebno Francija bila o stališču Poljske že davno prej zelo točno informirana. Vedela je tudi, da pride Beck v Ženevo s točno določeni

nimi instrukcijami. Splošno se pa sodi, da skupni nastop veseli, zlasti Anglije in Italije, ni ostal brez upliva na Poljsko, ker se je Beck večkrat pogovarjal telefonično z maršalom Pilsudskim ter se nato ponovno sešel s Simonom in Aloisijem. Med tem se pa zdi, da niti Francija ni absolutno proti vsaki reviziji klavzul o zaščiti narodnih manjšin v mirovni pogodbi in Društvu narodov, kar se da sklepati tudi iz pisanja merodajnih francoskih dnevnikov, ki vsi priznavajo potrebo revizije, seveda pa na način, kakor ga določajo pogodbe same.

Velik mednarodna konferenca

VČERAJ JE BILA V BEOGRADU OTVORJENA MEDNARODNA PARLAMENTARNA TRGOVINSKA KONFERENCA.

BEOGRAD, 17. septembra. Včeraj ob 11. uri dopoldne je bila v dvorani narodne skupščine otvorjena konferenca mednarodne parlamentarne unije za trgovino, katere se udeležujejo zastopniki 20 parlamentov. Konferenco je otvoril trgovinski minister dr. Kojić, nato pa so govorili o pomenu zasedanja dr. Kumandur in razni drugi. V imenu Francije je konferenco pozdravil in izrazil svoje želje senator in bivši minister Georges Leredu. V imenu Anglije John Sandeman Allen, v imenu Madžarske baron Lang,

v imenu Japonske grof Masauti Hašitaka, v imenu Poljske senator Wankowicz, v imenu Rusije poslanec Saveanu, v imenu ČSR poslanec Josip Stivina itd. Nato so se vršile razprave in je bila zvečer sprejeta tudi že prva resolucija o regionalnih paktih. Med dnevom so zastopniki konference odšli v Avalo, kjer so položili venec na grob neznanega vojaka. Italijanska delegacija je izostala in ni prišla v Beograd z izjavo, da ji napadi v »Vremenu« in drugih listih na Italijo tega ne dovoljujejo.

Nove italijanske intrige v Franciji

ITALIJANI ŠIRIJO V FRANCIJI VESTI O NOVI VSTAJI V AVSTRIJI S PODPORO JUGOSLAVIJE.

PARIZ, 17. septembra. Iz nekkih krogov v Parizu se vedno znova širijo vesti o nevarnosti nove revolucije v Avstriji, ki naj bi se pripravljala s pomočjo neke tuje države. Sedaj se je pa posrečilo ugotoviti, da prihajajo te vesti v Francijo iz Italije, kjer bi Italijani radi izzvali vtis, da položaj Francije v srednji Evropi slabi in na ta način izbili pri pogajanjih za sporazum med Rimom in Parizom čim več koristi. »Le Jour« piše tudi o tej možnosti nove vstaje v Avstriji in opisuje zlasti upliv, ki ga je imela na tirolsko prebivalstvo akcija italijanskih čet na avstrijski meji v mesecu juliju. Dopolnil pravi, da tam za Italijo ni simpatij, in da so mnogi, ki imajo doma s florom ovito Dollfusovo sliko, v resnici vedno bolj odločni hitlerjevci. Avstrijski vladni krogi namerno prikrivajo resnični politični položaj v Avstriji. Nadalje opozarja francosko javnost na razpoloženje Jugoslavije v

zvezi z eventualno akcijo Italije v Avstriji. Gotovo je, da velesile ne smejo postopati več dalje tako, kakor postopajo v avstrijskem vprašanju, ko same izzivajo neprestane spopade. Vprašanje Avstrije ni ločeno vprašanje, ampak je le del podonavskega kompleksa. Sicer pa ima Jugoslavija tudi drugače dovolj vzrokov pritoževati se proti politiki Italije.

Vanče Mihajlov izročen

CARIGRAD, 17. septembra. Voditelj makedonstvomčih Vanče Mihajlov je bil s svojo ženo Menčo prijet že v soboto, čim je prekoraj turško mejo. Med tem, ko se je takoj po prijemu zatrdjevalo, da niti Bolgarija ne bo zahtevala izročitve niti je Turčija ne bo dovolila, se je položaj že včeraj tako naglo spremenil, da so Vančo Mihajlova odpeljali iz Carigrada nazaj na bolgarsko mejo in ga izročili Bolgariji. Čisto gotovo je, da bo Mihajlov obtožen nešteti umorov in

ženska volilna pravica in glasovanje naj bo za vse državljane obvezno.

Parlament sme strmoglaviti vlado z izglasovanjem nezaupnice le v primeru solidarne odgovornosti kabineta, ne pa tudi za primer individualne odgovornosti posameznih ministrov. Nezaupnica vladi ob prvem stiku s parlamentom pa ima za posledico avtomatičen razpust zbornice in razpis novih volitev! Senat se voli za dobo 9 let po splošni volilni pravici v treh stopnjah kot dosedaj. Izgubi pa svoj vpliv na parlament, ker se po treh zaporednih izglasovanjih zakona po parlamentu mora odločiti. Korporacij

ski ali narodno-gospodarski svet naj bi bil sestavljen iz predstavnikov ekonomskih interesov v državi, grupiranih na profesionalni in regionalni podlagi. Njegovo mnenje o vseh načrtih gospodarskega in finančnega značaja je obvezno.

To so v glavnem ustavna načela »načrta 9. junija«, ki je v današnji splošni blodnji po nekkih novih, totalitarnih in korporacijskih težnjah, po avtoritarnih in diktatorskih režimih zanimiv klic vitalnosti francoskega demokratičnega duha, ki se še ni podal. Dr. B. V.

drugih zločinov ter obsojen na smrt. V zvezi z njegovim begom so v Bolgariji aretirali že 30 voditeljev makedonstvomčih.

Vo aška zveza Madžarske in Nemčije?

PARIZ, 17. septembra. »Liberte« ponatiskuje vest londonskega »Daily Expressa«, ki poroča, da se trdovratno vzdržujejo vesti o tajni vojaški in gospodarski zvezi med Madžarsko in Nemčijo. Te vesti so vzbudile veliko vnemirjenje zlasti med avstrijskimi državniki in politiki. Nemčija bi se rada poslužila te zveze, da bi se rešila osamljenosti, ker bi ji zveza z Madžarsko omogočila sklenitev še novih podobnih zvez. Na ta način bi se izvedlo v Evropi čisto novo grupiranje.

RIM IN PARIZ.

PARIZ, 17. septembra. Tu se pričakuje vsak trenutek italijansko uradno povabilo Barthouja v Rim za mesec oktober. Med tem pa bosta Suvich in grof de Chambrun pripravila vse potrebno, da bo teren uglajen. Glavna vprašanja pogajanj so korektura meje v Libiji, Italijani v Tunisu, pomorska pariteta, razorožitev, Avstrija in Podonavje.

TURČIJA V SVETU D. N.

PARIZ, 17. septembra. Listi poročajo, da dobi Turčija namesto Kitajske stalno mesto v svetu Društva narodov.

ITALIJA IN JUGOVZHOD.

PARIZ, 17. septembra. V »Echo de Paris« piše Pertinax o vplivu Italije na evropski jugovzhod in ugotavlja, da vzbujata naraščajoči vpliv Italije v Avstriji veliko vznemirjenje in zaskrbljenost v državah jugovzhoda.

VOLITVE V AVSTRALIJI.

SIDNEY, 17. septembra. Pričakovanje, da bo avstralska vlada dobila pri volitvah v zvezni parlament absolutno večino, se ni uresničilo. Od 74 mandatov jih je vlada dobila doslej kar 28, in tudi če dobi še ostalih 8 neodločenih, ne bo imela potrebne večine. Vrše pa se že pogajanja z združeno poljedeljsko stranko, ki je dobila 14 mandatov. Obe delavski stranki sta dobili 24 poslancev.

OGENJ V ITALIJI.

REGGIO DI CALABRIA, 17. septembra. V vasi Sinopoli je uničil ogenj okoli 100 hiš. Štiri sto ljudi je brez strehe.

ENAJSTLETNA MATI.

NEWYORK, 17. septembra. V Jefferson Cityju v državi Tennessee je neka 11-letna deklica povila zdravega sina. Oče je star 14 let.

Dnevne vesti

Nedelja Rdečega križa

ZBIRKA DAROV, AKADEMIJA IN VE SELICA.

Kakor po drugih mestih v naši državi, tako je tudi Maribor slovesno proslavil prvi dan v tradicionalnem tednu Rdečega križa. Mariborski odbor RK je priredil včeraj dopoldne ob 10. uri v veliki unijski dvorani slavnostno akademijo, katere so se udeležili predstavniki civilnih in vojaških oblastev. Med drugimi je bil navzoč okrajni glavar g. dr. Ivan Senekovič, podžupan g. Rudolf Gofouh, polkovnik in garnizionar g. Čakovski, predsednik okrajnega sodišča g. dr. Žiher, šef državnega tožilstva g. dr. Zorjan, stolni župnik g. Umek, minister v p. g. dr. Kukovec in drugi. Prostorno unionsko dvorano je napolnila šolska mladina. Navzoči so bili nadalje vsi rav-

natelji mariborskih srednjih šol. Akademijski je otvorila železničarska godba »Drava« z državno himno. V daljšem nagovoru je nato predsednik mariborskega oblastnega odbora RK g. dr. Ivan Jančič obrazložil pomen tedna Rdečega križa in sploh pomen svetovne organizacije RK. Vzvišene smotre mladinske organizacije RK pa je orisal vodja pomladka RK g. Ravtar. Akademija je bila zaključena s ponovnim nastopom železničarske godbe. Po mestu je bila dopoldne zbirka za Rdeči križ, popoldne pa je bila na prostornem vrtu Gambrirove restavracije velika prireditev s pestrim sporedom, katere se je udeležilo ogromno število meščanov.

Zahvala Martina Planinška

V priobčilu moje 60-letnice v »Večerniku« z dne 19. septembra 1934, za katero se prav iskreno zahvaljujem, se je pojavil tudi tiskarski škrat v besedi, da me je povišal za predsednika Društva odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru. V resnici pa sem bil le podpredsednik te odlične in zaslužne organizacije za naš stan, ko je bila ustanovljena v Mariboru takoj po prevratu l. 1919. na pobudo tov. Dragotina Gilčverta, mojega naslednika in pis. ravnatelja pri pok. dr. Franju Rosini, sedaj pri g. dr. Mihaelu Stanjku, odvetniku v Mariboru. Tov. Gilčvert je bil ob sodelovanju nekaterih zavednih tovarišev glavni ustanovitelj tega prepotrebnege stanovskega društva v Mariboru ter mi je predsednik od vsega začetka do danes. Kot reprezentant našega društva je tov. Gilčvert tudi od početka pa do danes zastopal naše interese kot delegat v Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani, v Delavski zbornici in drugod ter za je društveni odbor pod mojim podpredsedstvom vedno iskreno podpiral v teh funkcijah, kjer smo solidarno varovali svoje interese na nadstrankarskem stališču.

Zahvaljujem se našemu društvu za vse žrtve in smotreno delovanje v prid svojega članstva brez razlike strank in narodnosti ter se odboru zahvaljujem tudi za meni naklonjeno priznanje in dobroto v moralnem ter gmojem oziru, katero mi je z vsro skrbnostjo izkazovalo ob moji upokojitvi ter pozneje, kakor tudi za čestitke in razveseljav dar ob moji 60-letnici. Bog plačaj!

Martin Planinšek,

bivši podpredsednik Društva odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru.

Iz policijske službe. Policijski agent obmejnega komisarijata v Mariboru g. Života Gavrilovič je opravil v Zemunu z odliko policijski izpit. Čestitamo!

Nove občinske volitve v občini Rogaska Slatina okolica. Zaradi izpraznitve prvih treh mest kandidatov bodo v občini Rogaska Slatina okolica ponovne volitve v nedeljo 14. oktobra t. l.

Srečke državne razredne loterije za novo kolo so prispele! Dobite jih v upravi »Jutra« in »Večernika«, Maribor, Gosposka ulica 11.

Izvoz suhih češpelj iz Jugoslavije. Preteklo sredo se je začel izvoz suhih češpelj iz Jugoslavije. Izvoženih je bilo okoli 80 vagonov. Na domačem trgu se plačujejo suhe češpije povprečno po 4 Din za kg.

Službeni list banske uprave dravske banovine objavlja v svoji 73. letošnji številki: Uredbo o osrednjem pokojninskem skladu igralskega osebja in posebnem podporinim skladu ostalega neigralskega osebja gledališč kraljevine Jugoslavije; nredbo o nadzoru nad proizvodnjo in uporabo plemenitih kovin; razpis o vračanju davščin rafinerijam ob izvozu proizvodov iz uvožene sirove in neprečiščene nafte; pojasnilo glede uvožne in izvožne tarife za stavbni les; razglas o razpisu novih volitev občinskega odbora za občino Rogaska Slatina okolica in objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934.

Službeni list banske uprave dravske banovine objavlja v svoji 74. letošnji številki: zakon o konvenciji za ustanovitev mednarodne družbe za kmetijski hipotekarni kredit in objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934.

Jadranaši! Jutri v torek pevska vaja. Ker gre za nastop v Sp. Lendavi, pozivam vse pevce, da se udeleže vaje polnoštevilno. Ob tej priliki vabim tudi druge pevce, ki niso včlanjeni pri obstoječih pevskih zborih, da s svojim prisostvom povečajo število in moč našega zbora, ki šteje že danes nad 50 pevskih moči. K našemu društvu ima pristop vsak, ki je kolikaj pevec in navdušen Jugoslovan. — Pevovodja.

Polovična vozna cena na proslavo v Prekmurju. Prometno ministrstvo je dovolilo udeležencem proslave 15-letnice osvobojenja Prekmurja, ki bo 22. in 23. septembra, polovično vozno ceno po železnicah.

Družabni izlet slovenskih trgovcev. Mariborsko Slovensko trgovsko društvo je včeraj popoldne priredilo družabni izlet k Sv. Lovrencu na Pohorju. Nad 60 članov društva je s svojimi družinami in prijatelji pohitelo v prijazni Sv. Lovrenc, ki jih je bil zelo vesel. Izletnike je v imenu občine toplo pozdravil tamkajšnji župan. Izrekel jim je ob enem dobrodošlico z željo, naj bi prišli še večkrat in pomagali na ta način graditi čim tesnejše stike s podeželjem. Podčrtal je tudi nacionalni pomen njihovega izleta, saj je ves pevski odsek društva ves popoldne prepeval same slovenske narodne pesmi. Naši trgovci so prebili nekaj prijetnih uric v narodni Geratičevi gostilni. Zeleti bi bilo, da bi tudi druga društva prirejala take izlete v okoliške kraje, ki so še vedno ogroženi in so tamkajšnji javni narodni delavci nujno potrebni moralne pomoči in vzpodbude iz obdravske prestolnice.

Smrt pod vlakom. Pred dnevi je prišel na dopust k svojemu očetu v Maribor 31-letni trgovski poslovodja Božidar Kumer, uslužben pri tvrdki Predan v Ljubljani. Njegov oče je upokojeni nadzornik proge in stanuje na Betnavski cesti. Včeraj popoldne se je Božidar podal z bratom, neko gospodično in nekim znancem na sprehod. Zavili so tudi v neko gostilno na Tezmem, kjer so se veselo zabavali pozno v noč. Skupno so se v zgodnjih jutranjih urah podali na stanovanje gospodične, kjer so nekaj časa navijali gramofon in se zabavali. Nič hudega sluteč, se je okrog pol 5. ure odstranil Božidar Kumer brez slovesa. Brat in ostali so mislili, da je šel domov. Toda Božidarja je zanesla usoda v drug kraj. Skril se je za živo mejo v bližini cestnega prehoda na Tezmem in čakal na vlak. Ko se je približal osebni vlak, ki odhaja ob 5.25 uri iz Maribora, je Božidar planil pred lokomotivo, ki ga je podrla in razmesarila. Kakih 60 metrov je vlekla lokomotiva truplo s seboj in strojevodja je ustavil vlak. Vsega razmesarjenega so z veliko težavo potegnili izpod koles. Dopoldne se je podala tja komisija in odredila prevoz trupla v mrtvašnico na pobreško pokopališče. Kaj je pognalo Božidarja Kumerja, ki ni kazal nobenih znakov obupa, o tako strašno smrt, ni znano.

Turkovo hišo podirajo. Danes zjutraj so zapeli krampi nad Turkovo hišo, ki so jo pričeli podirati delavci mestne občine. Delo jim bo šlo najbrže počasi od rok, ker bodo ves material porabili za dve novi hišici, ki jih namerava zgraditi občina v magdalenskem okraju in prodati nato dvema zasebnikoma. Ko bo Turkova hiša podrta, bodo zravnali cesto in bo tako državni most naravnost zvezan s Pobreško cesto ter bo odstranjena ena največjih prometnih ovir, kar jih imamo v Mariboru.

Ponesrečen kolesar. Včeraj dopoldne je padel s kolesa 15-letni dijak Valter Lešnik tako nesrečno, da se je hudo poškodoval na desni nogi. Po prvi zdravniški pomoči je ostal v domači oskrbi.

Pobeg od doma. Na policiji se je zglašil danes dopoldne šofer Alojzij Bauman, stanujoč v Koseskega ulici, in prijavil, da je že pretekli petek neznanu kam pobegnil od doma njegov 13-letni sin Rudolf. Oče ga je iskal pri vseh sorodnikih in znancih, toda doslej brez uspeha. Bojijo se, da se mu je pripetilo kaj hudega. Deček je oblečen v kratke sive hlače, belo srajco in je gologlav. Kdor bi o njem kaj vedel, naj sporoči očetu, ali pa predstojništvu mestne policije v Mariboru.

Posledice neprevidnega ravnanja z moznarjem. Skupina mladih fantov v Krčevini si je včeraj popoldne privoščila nevarno zabavo. Fantje so iztaknili neke star možnar, ga nabili s smodnikom in streljali. Huda nesreča pa je pri tem doletela 15-letnega viničarskega sina Alojzija Kranjca, ki je bil najbolj korajžen med fanti. Približal se je nabitemu možnarju v trenutku, ko je eksplodiral. Kranjca je obležal na tleh ves krvav, imel pa je tudi zlomljeno levo nogo. Nevarno poškodovanega so spravili takoj v bolnišnico.

Ogenj. V noči na pretekli petek je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju Ivana Herge pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju. Ogenj je uničil posestniku vso slamo in krmo ter mu povzročil okrog 80.000 Din škode, ki je krita le z malenkostno zavarovalnico.

Otvoritev krojaštva

Javljam cenjenemu občinstvu, da bom izvrševal od 19. septembra 1934 krojaštvo na **Aleksandrovi cesti 28**, katero sem opremil s pomočjo **tvrdke Šmid** s cenenim in finim angleškim blagom po **modernem angleškem kroju**.

A. Kosar.

Mednarodne rokoborbe v Unionu. Danes se borijo Črna maska : Belič, Czaja : Fischer, odločilna, Homann : Gromov, odločilna.

Radio Ljubljana. Spored za torek 18. t. m.: Ob 12.15: iz dolenskih goric (plošč): 12.50: poročila; 13: čas, »Kolo se vije« (plesni in pesmi z juga na ploščah); 18: »Ob 160-letnici Erjavčevega rojstva« (Vera Dostal); 18.20: plošče za otroke in mladinske pesmi (poje gđ. Nuša Krištanova); 19.30: o Rdečem križu s posebnim ozirno na dravsko banovino (J. Skalar); 19.50: čas, jedilni list; 20: sezonek Nj. Vel. kralja Aleksandra in kralja Borisa v Beogradu; 20.20: operni dueti, pojeta ga. Kogejeva in g. Marčec; 21: radio-orkester, vmes čas in poročila; 22.30: angleške plošče.

Grajski kino. Do vključno torika monumentalno vledelo »V znamenju križa«. Ker so vse predstave izborna obiskane, prosimo, da si preskrbite sedeže vnaprej! Od srede dalje zabavna, humorja polna veseliga »Možiček, kaj pa sedaj?« Hermann Thimig, Herta Thiele, Fritz Kemper, Theo Lingen.

Kino Union. Danes zadnji dan »Prečižene strasti« (Prva dekliška ljubez) z dražestno Karju Hardt v glavni vlogi. Samo v torek in sredo prekrasni filmi »Pesem sveta« s svetovnim tenorjem Jožefom Schmidtom.

Pri ishijasu sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popijte zjutraj na tešče, brez muke izdatno iztrebljeniče črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Narodno gledališče

Prva igralka Narodnega gledališča v Mariboru Elvira Kraljeva nastopi v vlogi Loizke v Cankarjevih »Hlapcih«, ki bo njihova premiera 4. oktobra. Prav ta dan poteče petnajst let, ko je ta priljubljena igralka — tedaj še pod upravo Hinka Nučiča — odigrala pri nas svojo prvo vlogo. Tekom teh petnajst let je pripravila mariborskemu občinstvu obilo umetniškega užitka ter bodo ljubitelji njene umetnosti 4. oktobra vedno vedno pokazali, kako jo cenijo. »Hlapce« pripravlja glavni režiser Jože Kovič, nastopijo pa Kraljeva, Starčeva, Savinova, Zakrajškova, Barbičeva, Gorinškova, Tovorinikova, Furijan, Gorinšek, Nakrst, F. Kovič, Košič, Rasberger, Blaž, Harastovič, Grom, Medven, Verdonik, Košuta in Štandeker.

Gledališki abonenti prejmejo letos 2 uprizoritvi več kot lani. Letos je v abonmanu 22 uprizoritev, in sicer 12 dramskih, 9 glasbenih predstav ter en koncert. S tega vidika se je torej letos abonma pocenil za 10 odstotkov. Abonma se plačuje v sedmih zaporednih obrokih vedno v prvih petih dneh vsakega meseca. Obroki so izredno nizki in jih zmore lahko vsak ljubitelj gledališča. Ker je letos izredno mnogo zanimanja za abonma, prosimo, da ga podpišejo zlasti reflektantje za holiše sedeže čim prej. Prijave prejme gledališka blagajna še do soboto 22. t. m.

Pri hemoroidalni boleznii, zaganjenju, natrganih črevalih, abcesih, sečnem pritisku, odebelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem prsnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih primerih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Knjige za vse osnovne, meščanske in srednje šole kupiti v knjigarni

Tiskovne zadrage, Aleksandrova c. 13. Tudi na obroke 3575

Usoden padec z motornega kolesa. Včeraj popoldne je povabil znanec 19-letno v Selnici ob Dravi stanujočo šiviljo Marijo Novakovo na izlet z motornim kolesom. Nesreča pa je hotela, da sta se na nekem ovinku prekučila in je Novakova padla tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. Zaradi bolečin je omedlela in so jo poklicani reševalci prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Samomor. Včeraj zjutraj si je na dvorišču Meliske ceste 67 končal življenje 20-letni absolvirani učiteljčnik Franc Rosner iz Petrovc pri Celju. Rosner je prišel preteklo soboto na obisk k zasebnici Jožefi Vidčevi ter z njo obiskal neko kavarno. Okrog 2. ure pa se je Rosner precej vinjen nenadoma odstranil ter odšel. Njegova spremljevalka ga je skoraj tri ure iskala po mariborskih kavarnah, toda zaman. Ko se je vrnila domov, je našla Rosnerja obešenega na hladnem pasu na balkonu v dvorišču njenega stanovanja. Domačini so mu takoj prerezali vrv ter poklicali reševalce. Vsaka pomoč je bila zaman. Vzrok samomora še ni točno ugotovljen.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 16 stopinj C, minimalna temperatura je znašala 11 stopinj C; barometer je kazal pri 18 stopinjah 745, reduciran na ničlo pa 742; relativna vlaga 88; vreme je tiho in jasno; vremenska napoved pravi, da bo ostalo vreme jasno in toplo.

Nova služkinja.

Gospa: Opozoriti vas moram zlasti, da z mojem zgodaj vstajava.

Služkinja: Upam, da se bo milostljiva potrudila, da me to ne bo motilo.

Glavna skupščina CMD na Vrhniki

POROČILO NAŠEGA POSEBNEGA POROČEVALCA.

Sinoči so se srečnega in veselega obraza vrnili delegati naših podružnic z Vrhnike. Težko je bilo delo, ki se je srečno dovršilo med hudim in razburljivim trenjem. Udeležba podeželskih podružnic, posebno onih iz bivše mariborske oblasti, je bila častna, prav tako tudi ona z Gorenjske, Dolenjske in Notranjske. Iz Ljubljane pa bi bila lahko večja udeležba. Mariborska delegacija je s svojim nastopom veliko doprinesla k uspehu. Vodja naše delegacije je v temperamentnih in prepričevalnih govorih tako na zaupnem sestanku, kakor tudi na glavni skupščini pomiril razburjenje, izločil vročekrvneže ter zbral okrog sebe skupščinarje, ki so prežeti pravega cirilmetodarskega duha ter volje delati po družbinem programu, kakor se je to delo vršilo po znameniti skupščini v Hliski Bistrici. Le tako je bilo mogoče, da se je soglasno izvolilo vodstvo, kakršnega ni bilo po smrti prvomesnika Senekoviča.

Na čelo družbe je stopil inž. Janko Mačkovšek, o katerem je že ptujka skupščina soglasno zaključila, da mora edino on na to odgovorno in velevažno mesto. Novi predsednik je moč neumornega, podrobnega dela, ki je prinesel svoje navdušenje za obrambno delo s Češkega, mož, ki pozna našo mejo in razmere na njej, kakor niti mi, mož, ki se po svojem dejanju in nehanju najbolj približuje nenadomestljivemu gen. Maistru. Ob njegovi soglasni izvolitvi je nastal vihar navdušenja, ki se ni mogel poleči, veselje nad to izvolitvijo je izsililo marsikatero solzo. Tudi ostali odbor je prav dober. Mi Mariborčani smo dobili drugega člana v vodstvu zraven

nadzornika Tomažiča v osebi g. Antona Hrena iz Studencev, znanega kulturnega in narodnega delavca. V odboru je na novo dr. Vašič iz Novega mesta in o. Uršič kot zastopnik akademikov. Takega izida ni pričakoval največji optimist. Predsednik družbe Mačkovšek je bil dolgo let tajnik družbe, njegovi referati na skupščinah so bili užitek in globoko zasnovani delovni načrti.

Novi predsednik Mačkovšek bo imel sedaj priliko razvijati svoje obširne zmožnosti in velike izkušnje v prid nacionalnega dela, imel pa bo tudi možnost poskrbeti za to, da tudi drugi odborniki ne bodo fungirali le na papirju in na častnih stolih ob času glavnih skupščin, ampak bodo rodovitne biljke v naši družbi. Z izidom glavne skupščine so bile zadovoljne vse podeželske delegacije in tudi velik del Ljubličanov. Sedaj pa stopa tudi pred nas velika naloga, ko imamo vodstvo, kakor smo si ga želeli, da si tudi od svoje strani otrema čelo in podvhamo rokave ter gremo takoj na delo. Družba more postati kar je bila nekoč le, če smo mi taki cirilmetodarji, kakršni so bili nekdanji tisti mladi navdušeni narodnjaki, ki so glasovali, da so prihranili toliko, da so plačevali obrambni kamen. Naj ne bo Slovenca in Slovenke in naj ne bo dneva, ko bi se ne položil mal dar domu na oltar.

Naši podružnici bosta dali v kratkem svojim pokroviteljem in skladarjem, članicam in članom priliko, da naša delegacija poda obračun o svojem delu in natančnejšo sliko o tej velezanimivi skupščini.

ko je tudi mariborsko reševalno društvo občutilo potrebo, da se modernizira. Prvi reševalni avto, ki je še sedaj v obratu, se je nabavil leta 1915. Avto je prestopal hudo preizkušnjo v vojnem času, kajti do leta 1919 je izvršil 100.023 prevozov vojaških ranjencev in ostalih bolnikov. Avto se je spričo tega popolnoma izrabil in po prevratu je moral v generalno popravilo. Leta 1924. je društvo pokrenilo nabiralno akcijo za nabavo drugega reševalnega avtomobila, in tudi takrat se je mariborska mestna občina izkazala in darovala v ta namen znesek 25.000 Din. Leta 1928. pa se je nabavil tretji reševalni avto. Vsi trije avtomobili so stare konstrukcije in zaradi dolgotrajne uporabe niso več v stanju nuditi bolnikom one udobnosti, ki bi jih človek pričakoval v sedanjem času. Vsa motorna vozila so se tekom let že tako izpopolnila in modernizirala, zato je občutilo tudi tukajšnje samarijansko društvo potrebo po izpopolnjevanju in moderniziranju svojih motornih vozil. Spričo tega si je agilno reševalno društvo dadelo nalogo, nabaviti si nov reševalni avto, ki bi po konstrukciji in izdelavi bil najmodernejši in prvi v dravski banovini. Društvo se že pogaja za nakup takega vozila s svetovno tvrdko, ki izdeluje najboljša, najmodernejša in najudobnejša vozila. Nabava novega reševalnega avtomobila pa je zvezana z ogromnimi stroški, ki jih tukajšnja prostovoljna gasilska četa ne zmore. Zato je pokrenilo društvo, ki zasluži zaradi svoje požrtvovalnosti in agilnosti vse priznanje, nabiralno akcijo.

Z velikim odobravanjem pozdravljamo akcijo in stremljenje budnih mariborskih reševalcev in prosimo cenjeno občinstvo, da podpre s prostovoljnimi prispevi ki njih požrtvovalnost in jim pomore do ureditve tega načrta. Obenem opozarjamo cenjeno občinstvo, da privedijo mariborski gasilci in reševalci svojo veliko dobrodelno jesensko veselico s plesom, dne 7. oktobra 1934 v vseh prostorih tukajšnjega gasilskega doma na Koroški cesti 12.

Društvo državnih upokojencev v Mariboru

Odbor Društva državnih upokojencev v Mariboru je imel 10. septembra t. i. svojo redno mesečno sejo. Iz mnogostevilnih razmotravanj povzamemo samo nekaj točk. Glasom tajnikovega in blaginikovega poročila je letos število članov porastlo od 714 na 1024, gotovina blaginje pa se je dvignila na okroglo 9300 Din. Tudi letos se bo največji del prihrankov porabil v dobrodelne namene, kakor za božičnico, obdarovanje najbednejših članov s kurivom itd.; saj odbor ne deluje samo v dobrobit društva kot celote, temveč še v večji meri v dobrobit posameznih članov, ker jih podpira v moralnem in gmotnem oziru. Največ posla in truda ima seveda tajnik. (Oprav. zapisnik šteje letos že 1246 tekočih št.)

Podpirajo ga pa pravni odsek in dežurni odborniki.

Izvoljen je bil predsednik dr. Kronvogel kot delegat za deputacijo za Beograd. Ta deputacija, obstoječa iz vseh 7 upokojeniških organizacij vse države, bi naj Nj. Vel. kralju izročila spomenico, zlasti glede staroupokojencev.

Precej debate je povzročilo vprašanje, če se naj v okviru društvenih pravil ustanovi posmrtniški oddelček ali ne. Začelo bi se bolj skromno; ako bi se n. pr. zato prijavilo 500 društvenih članov in bi se plačevalo za vsak smrtni primer 1 Din, tedaj bi znašala posmrtnina 500 Din. Sklenilo se je poslati vsaki članom Društva jugoslovanskih državnih upokojencev poziv, naj se z »da« ali »ne« izjavijo, če se strinjajo z ustanovitvijo posmrtniškega oddelka ali ne. V ugodnem primeru bi se potem na prihodnjem občnem zboru društvena pravila v tem smislu izpremenila, oziroma spopolnila.

Na mnogoštevilna vprašanja se naznanja članom, da se tudi letos morajo v začetku oktobra predložiti predpisane »Prijava« za sprejem draginskih doklad. Zadevne tiskovine se dobe v trafiki Geč & Gnus na Glavnem trgu v Mariboru. Pravilno izpolnjeni obrazci se lahko do konca septembra oddajo v društveni pisarni, Vrbanova 59, ali pa izročijo dežurniku. Društvo jih bo potem skupno odposlalo na pristojno mesto.

Šolske knjige

šolske potrebščine
Tiskovna zadruga, Maribor
Aleksandrova cesta 13
Odplačila event. tudi na obroke

Poljčane

Odhodnica uradnika Sokola. V torek je odšel od tod v Hrastnik za čefa mladi in delavni železniški uradnik g. Stanko Ruter, ki je šest let služboval v Poljčanah. Bil je vesten uradnik, dober družabnik in strog nacionalist. Zelo marljiv delavec je bil pri tukajšnjem Sokolu. Več let je bil njegov tajnik in je nastopal z gospo Elizabeto obnem pri vseh zadnjih amaterskih gledaliških predstavah tukajšnjega Sokola in to s prav lepim uspehom. Sokol in železničarji so mu pridedili v hotelu Mahorič prirčno odhodnico. V slovo in priznanje so mu spre govorili pri tej priliki postajenačelnik in starosta br. Lipovšek, za združenje jugoslovanskih železničarjev, katerega tajnik je bil, g. Šerbec, za skladiščno osebo je g. Roner. Želimo na novem mestu obema mnogo uspeha!

Otroški razum.

»Kaj pa ti, Jelica, ali se omožiš, ko boš velika?«
»Kaj še, jaz storim kakor teta Rozalija. Do smrti ostanem vdova.«

V filmskem ateljeju.

Režiser igralcu: Delajte malo veselejši obraz, ko stopate z nevesto pred oltar! Saj to ni resnična svatba.

Samarijansko delo mariborske prostovoljne gasilske čete

MARIBORSKI IN OKOLIŠKI JAVNOSTI.

Šest in dvajset let dela v službi za do brobit bližnjega ima za seboj tukajšnja agilna in nadvse požrtvovalna reševalna postaja. V tem razdobju si je pridobila nevenljive zasluge ne samo za prebivalstvo našega štajerskega »Merana«, temveč tudi za ostalo prebivalstvo bližnje in daljnje okolice. Začetki samarijanskega dela v Mariboru so bili zelo skromni. Pred ustanovitvijo reševalnega oddelka so opravljali reševalno službo policisti, ki so imeli nosila na kolesih. Dne 3. maja 1908. leta pa se je sestala skupina takratnih agilnih in idealnih članov mariborske prostovoljne požarne brigade pod vodstvom poveljnika g. Jožeta Racka, mestnega sanitetnega svetnika dr. Urbaczka in tajnika gasilnega društva Leyrerja ter razmotrivala, kako bi se po vzorcu drugih večjih mest ustanovi

tudi pri mariborski požarni brambri poseben reševalni oddelček. V javnosti in pri vodstvu mestne občine je naletel ta načrt na veliko razumevanje. In res se je na rednem občnem zboru ustanovil s pomočjo raznih zaslužnih ljudi reševalni oddelček. Društvo si je nabavilo najprej ročna nosila na kolesih z gumastimi obroči. V gasilskem domu pa se je osnovala reševalna postaja s priključeno spalno sobo za nočno stražo. Nosila pa niso zadoščala, zato si je že leta 1908. nabavilo društvo prvi reševalni voz s konjsko vprego.

Kmalu je pa tudi okolica začutila blagodat mariborske reševalne postaje, premeta je bilo mnogo, en sam voz ni zmožel vsega dela, zato si je društvo nabavilo še en reševalni voz. V teku časa so se začela vsa vozila motorizirati, in ta-

Še zadnjič letos na Triglav

V Mariboru je deževalo, v Ljubljani je deževalo, povsod je deževalo. Kamniške planine so bile v nedeljo pokrite s snegom, a mi hočemo letos še priti na Triglavsko pogorje. Tri večere smo posedali po kavarni do kasnega in čakali najnovejšega vremenskega poročila. Slabo je kazalo, vendar smo se odločili: gre mo vsaj pod Triglav! Tako je pač, včasih človek misli, da lahko kljubuje vremenu, kaj samo vremenskim neprilikam!

In odrinili smo, oblaki so se začeli zblirati in zamislili smo se, skrbelo nas je, kakšen bo Triglav. Nič hudega ni bilo, močna nevihta je šla mimo nas proti jugu severnjak pa je razgnal oblake in kmalu smo korakali v čistem, jasnem večeru: zvezde bi lahko zagrabili, tako veseli smo bili tega krasnega večera.

Ob časa do časa se je izvil vzdih: »Kaj takega pa še ne!« Pozabili smo na mesto, na sebe, na vse, korakali smo tudi po vodi, toda to nas ni nič motilo. Občudovali smo velika dela in čuda narave, temne obrise krog sebe, in misli so nam plahutale v mraku. Prišli smo

v Aljažev dom — to je bila samo uvertura.

Drugi dan smo že na vse zgodaj vstali, niti oblaka ni bilo na obzorju. Hitro, hitro navkreber po Tominškovi poti, da ne zamudimo lepih hipov v simfoniji narave tega krasnega dneva.

Vsak hip se nam je menjal razgled. Prvi žarki so že poljubljali sivorožnate vrhove in mi smo bili že v skalah. Besede so bile redkejšje, hrbiti so se sključili. Komaj si se dobro oprjel klinov in vrvi, postal na majhnem prostoru, dehnil, in že spet drugo čudo narave! Triglav pa nas je ves čas tako privlačno gledal in spremljal naš vzpon.

Z lahkoto smo dosegli vrh Triglava, pozabili na željo, lakoto, napor vpričo tega velikana. Moj Bog, v hribih človek vidi, kako majhen je. Objela nas je groza, ko smo pomislili, naj zapihne jačji veter in že bi bili v prepadu, z vso ošabnostjo, z vsem napuhom in z vsemi človeškimi slabostmi.

Potopili smo se v misli in gledali proti Soči. Čez precej časa nas je zdrnil italijanski vojak, ki se je bližal vrhu, morda zato, ker smo dolgo sedeli v zatišju pod skalo na italijanski strani.

Začeli smo spuščajati proti Aleksandrovedemu domu in že nas je zajela noč.

tista čudovita noč v hribih — — — Tišina, globoka tišina se je spustila nad naravo, samo trepetanje nešteti zvezd je odkrivalo življenje v neskončnem veselilstvu.

Dušo mi je prevzela neka vesoljna sreča in ves svet se mi je zdel kot prekrasna pesem — pesem sreče in bolečine. Misli so mi segle daleč, daleč v carstvo jasnih zvezd, tja, kjer se smehlajajo izpolnjene človeške želje in nade.

Tretji dan nas je peljala pot v dolino Sedmerih Triglavskih jezer. Z lahkoto smo prešli snežišče, dosegli sedlo Hribaric in nato drveli naprej k Jezerom. Zdi se mi, da nas je neka nevidna privlačna sila vlekla tja. Spet smo prišli v pas rastlin, smrek in rušja, v narodni park. Toliko je bilo življenja in ljubezni v rožah in barvah! Čeprav je bila že jesen v hribih, smo vendar srečali ob poti planinke, planinski zvonček in nageljček, encijane in še mnogo drugih...

A čas nam je bil odmerjen, vsakdo je moral hiteti na svoje mesto, zopet bomo morali pozabiti nase in živeti življenje drugih...

Krenili smo čez Lopusnico med terasami rododendrona proti Bogatinu. Sonce je močno pripekalo, ozračje je bilo samo, rdče repke so frfotale nad na-

šimi glavami, moj korak je začel nehote zaostajati. Hudo mi je bilo, da smo se tako hitro poslovili od Sedmerih jezer, od Tičarice, mojega najljubšega kraja. Imenovali so me planinski »žlajc«, ko se je ta »žlajc« slednjič pokrepčal z malinami planinskega »kozlička«, najhitrejšga člana naše družbe že nikjer več ni bilo videti. Šele čez dalje časa smo ga zagledali, kako se v senci rušja sladi z jabolki.

Delali smo že načrt, kod nas popelje pot do Vogla čez Podrto goro, ko zapazi eden iz družbe, koliko žeblijev manjka na mojem čevlju — velika nevarnost brez potrebnih žeblijev po hribih! Na našo velikansko žalost je bilo treba hitro pospraviti nahrbtnike in kreniti v dolino, da ujamemo še vlak. V rekordnem času smo prihiteli na Bohinjsko jezero. Težko se mi je odtrgal iz avtobusa zadnji pogled na hribe. Klicale so me k sebi planine, zrak in tisto večno molčanje neba.

Sedaj, ko pišem te vrstice, svobodno padajo kapljice dežja na zemljo kot človeške želje. Oh, če bi tudi one tako v obliki vode pronicale v zemljo. Duši bi bilo laže, saj bi vedela, da jim je določeno mesto, kjer bodo umrle in se izrabile — vsaj v kakšno korist.

Sportne prireditve včerajšnje nedelje

Nogometni turnir v Mariboru — Zmagovalec SK Železničar Pričetek juniorskih tekem za jubilejni pokal ISSK Maribora Tekmovanje za drž. nogometno prvenstvo pred zaključkom

Včeraj popoldne se je na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu odigral nogometni brzo-turnir v prid blagajni LNP. Sodelovali so vsi štirje mariborski klubi. Igralo se je dvakrat po 25 minut. Tekme niso bile kaj posebnega, ker se moštva niso potrudila. Omeniti je tudi treba, da ob pričetku tekmovalj ni bilo na igrišču nobenega sodnika in sta prvi dve tekmi sodila dva lajka iz občinstva. Sicer ne vemo, čigava krivda je to, želeli pa je, da se kaj takega ne primeri več. Kot prvi par sta nastopili moštvi

ISSK MARIBOR : SK SVOBODA 3 : 2 (1 : 2).

V tej tekmi je bil Maribor boljše moštvo in njegova premoč na terenu ni v dovoljni meri izražena v rezultatu. Svobodaši so igrali požrtvovalno, kar pa ni zadoščalo, da pridejo nasprotniku do živega. Tekmo je sodil g. Kaspar. Nato sta nastopila

SK ŽELEZNIČAR : SK RAPID 1 : 0 (0 : 0).

Železničarjem je pripomogel do zmage avtogol nasprotnika. Sicer pa sta bili obe moštvi enakovredni. Tekma sama ni bila kaj posebnega. Obema moštvoma je šlo samo za zmago in se ni polagala na tehnično plat nikaka pažnja, žogo se je brezmišelnost nabijala iz enega polja v drugo. Sodil je g. Dasko.

V tretji tekmi tega turnirja sta nastopila oba premaganca v boju za tretje in četrto mesto. Tekma je končala z visoko zmago SK Rapida, in sicer

SK RAPID : SK SVOBODA 4 : 1 (1 : 1).

V tej tekmi je Svoboda popolnoma odpovedala in predvsem proti koncu ni nudila nikakega odpora več. Moštvo manjka kondicijski trening. Rapid ni pokazal velikega znanja, kar mu pa zaradi šibkega partnerja tudi ni bilo potrebno. Sodil je g. Vesnaver.

V zadnji tekmi sta se srečala oba finalist.

SK ŽELEZNIČAR : ISSK MARIBOR 1 : 0 (1 : 0).

Nasprotnika sta bila popolnoma enakovredna in bi bil bolj veren neodločen rezultat. Izmed vseh tekem je bila ta najbolj zanimiva, žal, da je često prehajala v sirovost. Sodil je g. dr. Planinšek.

Končno stanje turnirja je naslednje: **1. Železničar, 2. Maribor, 3. Rapid, 4. Svoboda.** Tekmam je prisostvovalo okrog 500 ljudi.

TEKME ZA JUNIORSKI POKAL ISSK MARIBORA.

Dopoldne sta se odigrali dve tekmi za mladinski pokal, ki ga je ob svoji 15-letnici daroval ISSK Maribor. Rezultati: **Železničar jun. : Rapid jun. 3 : 2, Maribor : Svoboda 3 : 0 p. t.,** ker Svoboda ni nastopila ob določenem času.

TEKMOVANJE ZA DRŽAVNO NOGOMETNO PRVENSTVO.

Včerajšnja nedelja je končno odločila usodo »močnejših« klubov. Kar se v začetku letošnjih eliminatornih tekem gotovo ni pričakovalo, to se je vendar dogodilo: Concordija je definitivno izpadla, splitski Hajduk kot drugi v svoji skupini pa ima samo pravico na izločilno tekmovanje, prav tako zagrebški Gradjanski, od katerega se pričakuje, da se bo plasiral na tretje mesto v peti skupini. Včerajšnji rezultati so bili naslednji: Zagrebška tekma med Primorjem in Haškem se je končala neodločeno 4 : 4 (2 : 2); v Splitu je Hajduk porazil sarajevsko Svobodo s 14 : 0!!!; v Banjaluki je osiješka Slavija premagala SK Krajišnik z 2 : 0 (1 : 0); v Novem Sadu je BSK porazil Vojvodino s 6 : 2 (3 : 2); v Beogradu je zemunska Sparta zmagala nad BASK-om s 4 : 2 (1 : 1); v Apatinu pa je bila beograjska Jugoslavija poražena od kluba »Tri zvezde« s 4 : 2. Torej, kakor po vsem izgleda, bodo igrali

v finalnih tekmah za državno prvenstvo obe Slaviji, BSK, Jugoslavija, BASK, Hašk, Primorje in = Gradjanski, Hajduk, Ilirija ali Železničar (Zagreb).

OSTALE NOGOMETNE TEKME.

Celje: Atletiki : Jugoslavija 7 : 2 (2 : 1); Celje : Olimp 3 : 3 (2 : 1). Turnir v korist LNP.

Gradec: Sportklub : Kapfenberg 1 : 1; Sturm : Südbahn 4 : 0; Austria : FC Gradec 2 : 1. Prvenstvene tekme.

Dunaj: FC Wien : FAC 3 : 1; Rapid : Vienna 0 : 0; WAC : Hakoah 3 : 1; Admirals : Sportklub 6 : 0; Wacker : FSK 3 : 0. Prvenstvene tekme.

OBČNI ZBOR OKROŽNEGA ODBORA LNP V MARIBORU.

Mariborski Okrožni odbor LNP je imel včeraj dopoldne v restavraciji »Mariborski dvor« občni zbor, ki so se ga udeležili zastopniki vseh klubov v mariborskem nogometnem okrožju. Po tek občnega zbora je bil miren in stvarni.

Občni zbor je otvoril in vodil naš požrtvovalni in vneti sporni delavec, predsednik OOLNP g. dr. Odon Planinšek. Uvodoma je pozdravil številne delegate posameznih klubov ter delegata LNP g. dr. Köstla. Nato je podal izčrpno predsedniško poročilo, orisal je podrobno delovanje in nivo mariborskega nogometnega sporta. Dotaknil se je med drugimi tudi visokih javnih davščin, ki onemogočajo razvoj nogometa. Zahvalil se je končno vsem, ki so mu tekom poslovnega leta vestno stali ob strani ter delali na tem, da se nivo mariborskega sporta dvigne.

Nato je podal obširno tajniško poročilo agilni tajnik g. Jože Fišer, blagajniško poročilo pa požrtvovalni blagajnik g. Rudolf Senica. Po poročilih funkcionarjev je občni zbor pozdravil predsednik LNP g. dr. Köstl. V svojem govoru je povdaril harmonijo in složnost mariborskega OOLNP ter pohvalil vzorno delo naše sportne instance. Poročal je tudi o najnovjših ukrepih JNS, o novem pravilniku ter sploh o vseh zadevah, tičočih se nogometnega sporta.

Sledilo je imenovanje delegatov posameznih klubov v OOLNP, in sicer so nominirali: ISSK Maribor gg. prof. Degna in Senico, SK Rapid gg. Frankla in Kasperja, SK Panonija gg. Krambergerja in Selinška, SK Ptuj gg. Hreščaka in Požačnika, SK Drava gg. Vedernjaka in Kurnika, SK Mura gg. Peterka in Filipoviča, Čakovečki SK gg. dr. Franetoviča in Hreščaka II., SK Gradjanski gg. Kneza in prof. Jelačića, SK Železničar pa gg. Illovarja in Lorberja. Predsednika in ostale odbornike bo imenoval LNP.

Pri raznoterostih so spregovorili razni delegati klubov, nato pa je g. dr. Planinšek zaključil zborovanje mariborske nogometne instance.

Jesenske konjske dirke na Cvenu pri Lutomeru se bodo vršile v nedeljo, dne 23. septembra t. l. ob 14. uri. Nudile bodo lep užitek ljubiteljem lepih konj in konjskega sporta.

Iz arabske knjige modrosti.

Največji vladar sveta, ki se za nikogar ne zmeni, ki mu mora biti vse pokorno, je — čas. Kako grozne muke je prihranila Previdnost vsemu človeštvu s tem, da ne vemo ure naše smrti. — Najboljši prijatelj človeka je zdravje, največji sovražnik pa bolezen. — Največji bogotaš sveta je tisti, ki ima v izobilju vsega, kar se ne da kupiti z denarjem. — Najpravičnejša na svetu je smrt. — Čas je življenje, kdor ga zapravlja, si krade življenje. — Po osmrtnici spoznamo družabni položaj in često tudi bogastvo človeka. — V državi, kjer kraljevje neumnost in omejenost, se godi pametnim državljanom slabo. — Najlepši spomenik svoje slave si postavi tisti umetnik, ki umre na višku svoje slave. — Dveh važnih stvari v živ-

ljenju ne moremo kupiti: mladosti in ča-povov pa gentlemene. — Otročki so sa. — Največji sužnji svojega življenja so poezija z-konskega življenja, odrasli kronane glave. — Napoleon je vzkliknil: otroci so pa često njegova proza. — Več Kako zavidam kmetu njegov plug! — morale bi dosegli z enimi samimi vešali. Protekcija je najmočnejši impulz življenja z vsemi ječami. nja, ki dela iz tepcev modrijane, iz lo-

Sokolstvo Sokolska glasba

Veličastna sokolska zleta sarajevski in jubilejni zagrebški sta za nami. Oba sta krepko utrdila moč Sokolstva, ki vidno zmaguje od leta do leta. Dokazala sta, da prodira sokolska ideja vedno globlje in da osvaja tudi vse duševno in kulturno življenje. Tako smo imeli priliko poslušati na sarajevskem zletu godbe in orkestre, kako so tekmovali za lavorike, na zagrebškem zletu pa tekmujoče sokolske pevske zbere, ki so poneli našo pesem potom radia tudi v širni svet. Zakaj to posebej poudarjamo? Zato, ker do- slej še na nobenem sokolskem zletu v naši državi niso bile na programu tekme v glasbi in petju, v teh dveh najočitnejših virih srčne kulture. Ali ni v tem pogledu že mnogo zamujenega?

Počasi, korak za korakom se približuje naše Sokolstvo idealom svojega nesmrtnega Tyrša, ki hoče imeti v zdravem slovanskem telesu zdravo dušo, združiti v svojem Sokolstvu koristno s sladkim in na stečaj odpreti svojo delavnico, v kateri se lahko udejstvujejo vsi, ki hočejo sebi, svojemu narodu in domovini dobro. Napečili bodo slovanstvu zlati časi, ko bo v Sokolstvu združeno vse naše društveno delovanje, ko ne bo zavidno gledal javni delavec svojega tovariša, ko bo z dnevnega reda plitko pehanje za predsedniškimi stolčki, ko bosta v bratskem objemu tekmovala med seboj v telesni kreposti in duševnih vrlinah brata v senci sokolskih praporov.

Eni so mnenja, da je koristna našemu narodu »visoka« razvita organizatorična sposobnost, katere sad so mnogoštevilne organizacije in združenja pestrih imen in istih namenov, drugi pa menijo, da je taka razkosanost duševnih sil rakrana našega naroda, glavna ovira napredka in sloge, razdvojenost človeka, kar je posledica, da ni nikjer celote, nikjer uspeha. Prav gotovo ima naslednji prav. Toda čemu izgubljeni prazne besede, ko je na dlani, da bo steklo še precej vode, preden se bodo pričeli zavdati pravega pomena in namena Sokolstva tisti, ki danes krmarijo Tyrševo ladjo.

Zakaj pišemo to? Oba minila zleta sta dala nove pobude, da bi pričelo tudi Sokolstvo čim intenzivnejše gojiti tudi glasbo in petje. Koliko pa imamo v naši mariborski župi, ki šteje mogočno armado pripadnikov in ki se razprostira na precejšnjem teritoriju, sokolskih godb, orkestrov, ali pevskih zborov? Ali ne preštejemo lahko vse na prstih ene roke? Toda pričakovati je, da se bo zgodilo tudi naše severno Sokolstvo in da bomo imeli priliko na bodočih sokolskih zletih poslušati na tekmovanju sokolske godbe in sokolske pevske zbere mariborske župe. Omeniti moramo ob tej priliki, da so se po končanih jubilejnih dneh v Zagrebu sestali župni društveni in glasbeni činitelji ter razpravljali o reformah sokolske glasbe. Naši Sokoli so imeli na obeh zletih priliko opaziti, da imajo šte-

vilna sokolska društva na jugu naše države lastne godbe in lastne pevske zbere. Na omenjenem sestanku je bilo sprejetih več predlogov v obliki resolucije, ki je bila predložena sokolski zvezi z željo, da bi glasba v Sokolstvu zavzela ono vlogo in si pridobila ono vidno mesto, ki ji pripada kot umetnosti, ki s svojo močjo krepi duh in moralo, daje nove kreposti za polet in tolmači vsak pokret in izraženo misel.

V resoluciji so omenjeni sokolski činitelji zahtevali nadalje, da se mora še v letošnjem letu osnovati pri vsakem sokolskem društvu, župi in pri zvezi glasbeni odsek, ki mora imeti nadzorstvo in voditi vso skrb v vseh vprašanjih, ki se nanašajo na glasbeno umetnost. Na čelu vsakega odseka mora biti predsednik, ki je član upravnega odbora društva, župe ali zveze ter mora skupno z glasbenim referentom reševati vsa glasbena vprašanja, sporazumno s tehničnim in prosvetnim odborom. Društveni predsedniki glasbenih odsekov morajo voliti župnega predsednika in zbor župnih predsednikov mora voliti zvezinega predsednika glasbenih odsekov. Dolžnost glasbenih predsednikov pa je propagirati v prvi vrsti glasbena dela sokolskih glasbenih avtorjev in skrbeti, da pridejo na program izključno samo slovanske kompozicije, dočim mora neslovanska glasba izginiti iz našega Sokolstva. Imajoč pred očmi veliko važnost sokolskega dela na deželi, so predlagali posvečati izredno pažno pevskim zborom sokolskih čet.

Taka resolucija je bila torej sprejeta na sokolskem glasbenem festivalu v Sarajevu in Zagrebu in prepričani smo, da bo rodila najlepši sad.

III. župne lahkootletse tekme. Preteklo soboto in včeraj so se vršile na igrišču SK Železničarja III. župne lahkootletse tekme, katerih se je udeležilo od 308 prijavljenih tekmovalcev 212. Podrobne rezultate tega zanimivega tekmovalja bomo objavili jutri.

Ne gre.

Ded: Ali hočete otroci, da se tudi jaz z vami igram?

Janezek: To pa ne gre, dragi ded. Mi se igramo Indijance, a ti si že skalpiran.

V restavraciji.

Gost: Natakar, ta pečenka ni užitna. Pokličite takoj gospodarja!

Natakar: To je odveč, gospod, saj je tudi gospodar že izjavil, da ni užitna.

Najboljša metoda.

Profesor: Poznate najboljši način, kako ohranimo goveje meso sveže?

Dijak: Pustimo vola živega.

Vsako slovensko hišo "Večernik"!

Mali oglasi

Razno

ENTLANJE
1 m 1 Din, Azur 2 Din pri
Marići Petrovič, Frankopano-
va 51. 3903

Prodajam

DVE MOČNI POSTELJI
z madracnimi žičniki in dve
nočni omari 460 Din, predal-
nik z nastavkom 280 Din. Zi-
dovska ul. 4, dvorišče, levo,
Kramberger. 3905

20 kg BELE ŽIME

à 28 Din, spalnica iz trdega
lesa s tremi brušenimi cgle-
dali 1800 Din, moderne po-
stelle, dve omari, lena otoma-
na, miza, Ruska cesta 3-1,
desno. 3904

Sobo odda

SOBA ZA SOLIDNEGA GO-
SPODA,
mirna, sončna in zračna, z u-
porabo kopalnice, se takoj
odda, Strobmajerjeva ul. 28,
II. nadstr., vrata 9. 3463

Stanovanje

STANOVANJE

z dvema sobama, kabinetom
in ostalimi pritlikinami išče-
mo za 1. oktober. Ponudbe
na upravo »Večernika« pod
»Stanovanje«. 3881

BOLJŠEGA DELAVCA
sprejem na stanovanje in
hrano. Vojašniški trg 5-1, 3901

SPREJMEM NA HRANO
in stanovanje, tudi dijaka. —
Koroščeva ul. 5-11., vrata 9.
3900

Dijaška stan.

DIAKINJA IZ DOBRE ROD-
BINE

se sprejme na stanovanje in
hrano. Nastov v upravi »Ve-
černika«. 3802